Searching for Sanctity in all the Wrong Places

I. Moshe's First Encounter

שמות פרק ג

- (ד) וירא יקוק כי סר לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה משה ויאמר הנני:
- (ה) ויאמר <u>אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש</u> הוא:

4 And the Lord saw that he turned aside to see, and God called to him out of the midst of the bush, and said: 'Moses, Moses.' And he said: 'Here am I.' **5** And He said: <u>'Draw not near to this place; take off your shoes from off your feet; for the place upon which you stand is holy ground.'</u>

II. A Pre-established Pattern

1 בראשית פרק יב

(א) ויאמר יקוק אל אברם <u>לך לך</u> מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך **1** And Hashem said to Avram: "Go for yourself from your land, from your birthplace, and from the home of your father; to the land that I will show you."

<u>2 בראשית רבה (וילנא) פרשת לך לך פרשה לט</u>

ב ויאמר ה' אל אברם רבי ברכיה פתח (שיר /השירים/ א) לריח שמניך טובים שמן תורק שמך, אמר רבי ברכיה למה היה אברהם אבינו דומה לצלוחית של אפופילסימון מוקפת צמיד פתיל, ומונחת בזוית, ולא היה ריחו נודף כיון שהיתה מיטלטלת היה ריחו נודף, כך אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם אבינו טלטל עצמך ממקום למקום ושמך מתגדל בעולם.

Rabbi Berachya stated: "To what can our father, Avraham, be compared? To a tightly sealed jar of fragrant perfume, remaining in a corner, the fragrance of which does not spread. Once it is opened and moved, its fragrance begins to spread. Thus said the Holy One Blessed Be He to Avraham: 'Move yourself from place to place, and your name will grow great within the world.'"

<u>3 בראשית פרק כד</u>

(<u>ג) ואשביעך ביקוק אלהי השמים ואלהי הארץ אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרבו:</u>

3 And I will have you swear by <u>Hashem, God of heaven and God of earth,</u> that you will not take a wife for my son from the daughters of the Canaanites, among whom I dwell.

4 בראשית פרק כד

<u>(ז) יקוק אלהי השמים אשר לקחני מבית אבי ומארץ מולדתי</u> ואשר דבר לי ואשר נשבע לי לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת הוא ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם:

7 <u>Hashem, God of heaven,</u> Who took me from the home of my father and from the land of my birth; and Who spoke to me, and Who swore to me saying, 'To your offspring will lie give this land,' He will send His angel before you, and you will take a wife for my son from there.

2 OU Parsha Shiur 2019-2020 Shiur 15 Parshat Teruma Rabbi Shmuel Goldin

III. Foundations of Nationhood

A. Matan Torah

שמות פרק יט

- (יב) <u>והגבלת את העם סביב לאמר</u> השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצהו כל הנגע בהר מות יומת: (יג) <u>לא תגע בו יד כי סקול יסקל או ירה יירה</u> אם בהמה אם איש לא יחיה במשך היבל המה יעלו בהר:
- 12 And you shalt set a boundary for the people round about, saying: Take heed to yourselves, that you not ascend the mount, nor touch the edge of it; whoever shall touch the mount shall be surely put to death. 13 No hand shall touch him, but he shall surely be stoned, or shot through; whether it be beast or man, it shall not live; when the ram's horn sounds long, they shall ascend the mount.'
- B. Binyan HaMishkan

שמות פרק כה

(ח) <u>ועשו לי מקדש</u> ושכנתי בתוכם:

8 And they shall create for me a Holy place; and I will dwell within them.

שמות פרק כה

(כ) והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת <u>ופניהם איש אל אחיו אל הכפרת יהיו פני הכרבים:</u>

And the *Keruvim* shall be with wings upwards outstretched, hovering with their wings above the *Kapporet*; and their faces shall be each towards his brother, towards the *Kapporet* shall be the faces of the *Keruvim*.

תלמוד בבלי: יבמות ו:א-ב

ואת שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו למה לי מיבעי ליה לכדתניא יכול יתיירא אדם ממקדש תלמוד לומר את שבתותי תשמורו ואת מקדשי תיראו נאמרה שמירה בשבת ונאמרה מורא במקדש <u>מה שמירה האמורה בשבת לא משבת אתה מתיירא אלא ממי שהזהיר על השבת אף</u> מורא האמורה במקדש לא ממקדש אתה מתיירא אלא ממי שהזהיר על המקדש

Why does the Torah place observance of Shabbat in the same pasuk as the awe of the Mikdash? To correlate the two phenomena...

3 OU Parsha Shiur 2019-2020 Shiur 15 Parshat Teruma Rabbi Shmuel Goldin

C. Kedushat Ha'aretz

3 רמב"ם הלכות תרומות פרק א

זלכה ה

<u>כל שהחזיקו עולי מצרים ונתקדש קדושה ראשונה כיון שגלו בטלו קדושתן.</u> שקדושה ראשונה לפי שהיתה מפני הכיבוש בלבד <u>קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבוא,</u> כיון שעלו בני הגולה והחזיקו במקצת הארץ קדשוה <u>קדושה שנייה העומדת לעולם לשעתה ולעתיד לבוא,</u> והניחו אותם המקומות שהחזיקו בהם עולי מצרים ולא החזיקו בהם עולי בבל כשהיו ולא פטרום מן התרומה והמעשרות כדי שיסמכו עליהם עניים בשביעית, ורבינו הקדוש התיר בית שאן מאותם המקומות שלא החזיקו בהם עולי בבל והוא נמנה על אשקלון ופטרה מן המעשרות. +/השגת הראב"ד/ ורבינו הקדוש התיר בית שאן וכו'. א"א לא התיר רבי אלא מעשר ירק ופירות האילן שהן מדרבנן אף בא"י.

רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ו

הלכה טז

<u>ולמה אני אומר במקדש וירושלים קדושה ראשונה קדשה לעתיד לבוא, ובקדושת שאר א"י לענין שביעית ומעשרות וכיוצא בהן לא קדשה לעתיד לבוא, לפי שקדושת המקדש וירושלים מפני השכינה ושכינה אינה בטלה, והרי הוא אומר והשמותי את מקדשיכם ואמרו חכמים אף על פי ששוממין בקדושתן הן עומדים אבל חיוב הארץ בשביעית ובמעשרות אינו אלא מפני שהוא כבוש רבים וכיון שנלקחה הארץ מידיהם בטל הכבוש ונפטרה מן התורה ממעשרות ומשביעית שהרי אינה מן ארץ ישראל, וכיון שעלה עזרא וקדשה לא קדשה בכיבוש אלא בחזקה שהחזיקו בה ולפיכך כל מקום שהחזיקו בה עולי בבל ונתקדש בקדושת עזרא השנייה הוא מקודש היום</u> ואף על פי שנלקח הארץ ממנו וחייב בשביעית ובמעשרות על הדרך שביארנו בהלכות תרומה.

The Rambam maintains the following:

- The conquest of the Land of Israel in Joshua's time [the first sanctification] sanctified the Land temporarily, but not in perpetuity.
- In contrast, the Temple and Jerusalem were sanctified by the first sanctification in perpetuity because their sanctification emanates from the Holy Presence
- The return to the Land of Israel in the days of Ezra and Nehemia [the second sanctification] sanctifies the Land in perpetuity
- The second sanctification in Ezra's time transcends the first sanctification because the second unfolded through possession while the first unfolded through conquest

4 OU Parsha Shiur 2019-2020 Shiur 15 Parshat Teruma Rabbi Shmuel Goldin

IV. A Powerful Contrast

תנינא רבי יוסי אומר <u>לא מקומו של אדם מכבדו אלא אדם מכבד את מקומו שכן מצינו בהר סיני</u> <u>שכל זמן שהשכינה שרויה עליו אמרה תורה : גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא. נסתלקה שכינה ממנו אמרה תורה: במשוך היובל המה יעלו בהר.</u>

Har Sinai ---Har Moria: Temporal vs. Eternal Kedusha